

Lietuvių kalbos trumpalaikis (etapo) planas 7 klasei (Nr.1)

(Parengė Asta Kibildienė, Alytaus Panemunės vidurinės mokyklos vyresnioji lietuvių kalbos mokytoja)

Etapo pavadinimas. Aptardami savarankiškai perskaitytas knygas mokomės suvokti tekstą, jį vertinti žodžiu ir raštu

Planuojama trukmė. 15 pamokų (09 II-IV savaitė)

Uždaviniai:

Baigę ciklą mokiniai

Bus įgiję knygos skaitymo patirties, žinos taikytinas teksto suvokimo strategijas (esminiai teksto suvokimo klausimai, skaitymas su numatymu):

- gebės aptarti perskaitytos knygos temą, problemą, veiksmo aplinkybes, veiksmą, veikėjus; pagrindines mintis, teigiamas vertybes (2.1.A.)
- gebės apmąstyti savo skaitymo patirtį, įpročius ir polinkius; (2.3.)
- argumentuotai vertins skaitomų tekstų turinį ir raišką pagal pateiktus kriterijus; (2.1.D.)
- žodžiu papasakos apie savo, tėvų skaitytas knygas, remdamiesi patirtimi ar išmone, laikydami laiką sekos principo,
- mokysis iškelti probleminius klausimus, argumentuoti, apibendrinti, suvokti rišlaus teksto sandarą, parašyti tinkamą pastraipą,
- raštu gebės savarankiškai sukurti nuoseklų pasakojimą „Aš ir knyga“, vaizdumo siekdami leksikos ir sintaksės teikiamomis galimybėmis.

Mokydami kalbos pažinimo dalykų gebės

- taikyti pakartotas rašybos ir skyrybos taisykles; (3.2.)skirs, atpažins tekste ir gebės vartoti sinonimus, antonimus, frazeologizmus.
- taisyklingai tarti kalbos garsus, gebėti fonetiškai nagrinėti žodį ir jį sukirčiuoti, tarti ir rašyti *j* lietuviškuose žodžiuose, taisyklingai tarti ir kirčiuoti dažniau vartojamus tarptautinius žodžius; (8.4.2.4.), skirti neteiktinas svetimybės, jas taisyti, nevartoti savo kalboje; (8.4.2.4.)

Eil. Nr.	Pamokos tema	Mokymosi uždaviniai	Mokymosi veikla	Vertinimas	Pastabos
1.	Kokias knygas mėgstu skaityti?	Remdamiesi savo skaitytomis knygomis gebės aptarti temą, veikėjus, tai, kas labiausiai patiko bei aptars teksto tipo požymius.	Mokiniai susipažindinami su etapo tikslais, laukiamais rezultatais. Diskusija apie jų skaitomas knygas: sudaro klsės skaitomų populiariausių knygų penketuką Prisimenama, kas žinoma, kaip teksto tipus iš ankstesnių klasių kurso.Pagal modelį mokomės rašyti skaitytojo dienoraštį Dirbdami grupėmis mokiniai pagal modelį kuria pasirinktos knygos pristatymą - reklamą ir pasižymi sąsiuvinuose mokytojos pateiktą rekomenduojamų knygų sąrašą.	Aptariamos ir vrtinamos grupių parengtos knygų reklamos	
2.	Rišlaus teksto sandara, pagrindinės jo dalys	Atpažins epinio pasakojimo elementus skaitomame tekste (veiksmo	Skaitymo su numatymu būdu skaitomas ir aptariamas pasirinktas pasakojimo tipo tekstas. Aptariamos veiksmo	Vertinamas rišlus pasakojimas pagal sudarytą esminių teksto tezių planą	

Eil. Nr.	Pamokos tema	Mokymosi uždaviniai	Mokymosi veikla	Vertinimas	Pastabos
		aplinkybės, temą, veiksmo eiga, veikėjai, pagr. mintis).	aplinkybės, veikėjai paveikslai, veiksmo eiga, teksto tema ir pagrindinė mintis, teksto įtaigumas.		
3.	Kartojame VI kl. kursą. Nagrinėjame fonetiką.	Kurdami pasakojimą apie knygą pakartos kalbos garsus, jų skiratymą, praktiškai tekste suras ir mokysis taisyklingai tarti garsus.	Prisimemi kalbos mokslai, braižomos garsų lentelės. Žodžiu kuriamas pasakojimas „Knyga“ (visi po sakinį). Grupėmis: ta pati istorija pasakojama iš skirtingų veikėjų pozicijų („akiniai“). Aptariama sukurtų pasakojimų sandara, ypatybės, įtaigumas, intonacija. Įdomiausias pasakojimas užrašomas – 5 žodžių garsai pabraukiami sutartiniais ženklais, 10 žodžių namie.	Aptariama, kaip sekėsi pasakoti, aktyviausi mokiniai (rinko taškus) įvertinami pažymiu	
4.	Fonetikos kartojimas. Fonetinis nagrinėjimas.	Skaitydami nurodytus teksto žodžius suskirstys juos skiemenimis, atpažins ir apibūdins garsus pagal fonetinio nagr. schemą, mokysis taisyklingos tarties	Prisimenama ir pakartojama tai, kas išmokta (prisimenama garsų klasifikacija, pagal schemą kolektyviai nagrinėjami 2 žodžių garsai, užsirašo į sąs. pagr teiginius, pakartojamos skyrybos taisyklės. Individualios fonetinio nagrinėjimo pratybos.	Fonetinis nagr. – pasirenkamasis pažymys	
5.	Įdomiausia mano perskaityta knyga	Naudodamiesi atsineštom knygom bei mokytojo aiškinimu anotuos ir referuos, kurs reklamas, parengs klasės skaitomų knygų parodą, kurs kryžiažodžius	Pasakojimas- pristatymas žodžiu, mokantis tinkamai vartoti sinonimus ir antonimus. 10 populiariausių klasės knygų rinkimai. Užsirašo žodžių <i>anotacija, recenzija</i> reikšmės Rengia knygų parodą – sugalvoja pavadinimą, kuria kryžiažodžius Namie – sociol. tyrimas: mūsų tėvelių vaikystės knygos Keli mok. atliks skaičiavimus, visi pasakos apie tėvų vaikystės knygas.	Vertinimas („šviesoforas“). Taškai už atsakymus į klausimus. Sukurtų kryžiažodžių įvertinimas pažymiu	
6.	Trumpųjų ir ilgųjų skiemenų kirčiavimas	Naudodamiesi vadovėlio medžiaga, mokysis kirčiuoti.	Užduotis – prisiminti, ką žino apie skiemenį. Aptariamos ir užsirašomos pagr. kirčiavimo taisyklės Kuriami trumpi vaizdeliai – praktinės kirčiavimo taisyklės.	Įsivertinimas Taisau ir vertinu pažymiu draugo darbą	

Eil. Nr.	Pamokos tema	Mokymosi uždaviniai	Mokymosi veikla	Vertinimas	Pastabos
			N.d. užrašyti 3 patarles apie knygą ir sukirčiuoti.		
7.	Rišlaus teksto sandara. Pagrindinės jo dalys. Pastraipa.	Mokytojo vadovaujami aptars teksto temą, pagr. mintį, mokysis praktiškai nustatyti.	Prisimenami rašinio elementai, aptariama schema. Skaitomi tekstai (2 prat.) atliekamos užduotys Darbas grupėmis: prat. 3 Aptariami būsimos rašinio apie knygą pavadinimai, grupėse, kurios sudaromos pagal pasirinktas temas „minčių lietus“, 2 – 3 pavyzdžiai – su visa klase. Namuose rašys įžangos pastraipą	Grupių vert. taškais	
8.	Šeima: skaitome kartu Mano tėvelio(mamos...) vaikystės knygos.	Taikydami įgytas žinias, mokiniai aptars tėvų vaikystės knygas, pavartodami sinonimų, frazeologizmų ir įterpdami citatų.	„Sociologinius apskaičiavimus dariusių mokinių pranešimai, rezultatų paskelbimas.. 2–3 mokiniai kviečiami į „rašytojo kėdę“. Jie pasakoja, koks skaitytojas vaikystėje buvo tėtis Mok. prie lentos rengia autentiškų tėvų vaikystės knygų parodėlę, aptaria N. d.: Parašyti tekstą „Mano tėtės... vaikystės knygos“, „Aš ir knyga“.	Vert. pažymiu	
9.	Pasakojimo tekstų redagavimas Juodraščių svarstymas.	Dirbdami grupėmis aptars savo ir draugų rašinių juodraščius, ras būtinus samprotavimo rašinio sandaros elementus	Darbas porose (skaito draugo rašinį ir randa būtinus samprotavimo elementus ir aptartas problemas). Poros darbo rezultatus aptaria ketvertukuose (dvi poros), pataria vieni kitiems, nusprendžia, kam dar reikėtų mokytojo pagalbos (jei reikia). Kiekvienas savo juodraštyje pasižymi, ką nori patobulinti, pasiremdamas per pamoką įgyta patirtimi.		
10.	Rengiamės savo sukurto rašinio apie knygą (dienoraščio) pristatymui. Tekstų rengyklė.	Aptardami rašinius, įvertins savo darbus, įvardindami sėkmes ir nesėkmes.	Rašinio peržiūra individualiai, įvertinimo aptarimas. Sėkmių ir trūkumų įvardijimas (lentelė). Mokytojo nurodytų trūkumų taisymas. Bandymai įsivardyti, kas pavyko, ką norėtų išmokti, kad kitą kartą parašytų		

Eil. Nr.	Pamokos tema	Mokymosi uždaviniai	Mokymosi veikla	Vertinimas	Pastabos
			geriau.		
11.	Praktinės balsių ir priebalsių rašybos taisyklės	. Skaitydami teksto žodžius atpažins balsius ir priebalsius mokysis juos taisyklingai tarti ir gebės fonetiškai nagrinėti.	Prisimenama ir pakartojama tai, kas išmokta (prisimenami garsai, pildoma jų schema, pakartojamas fonetinio nagrinėjimo planas Nagrinėjimo pratybos. Individuali mokytojo pagalba	Pažymiu vertinamas. 2 duotų žodžių fonetinis nagrinėjimas	
12.	J rašyba	Nagrinėdami duotą tekstą prisimins ir susistemins j rašybos taisykles	Pratime suranda žodžius su j. Pildoma taisyklių lentelė. Žodinis klausiamasis 30 žodžių diktantas N. d.: prat iš vad.	Kaupiamasis vertinimas (taškai)	
13.	Kontrolinis darbas iš fonetikos ir kirčiavimo	Prisimindami pakartotą kursą gebės savarankiškai atlikti rašybos, kirčiavimo ir fonetinio nagrinėjimo užduotis	Prisimename pagr. rašybos taisykles (tikriname n.d.), fonet. nagr, tvarką 2 grupėms skirtingos 3 dalių užduotys.	Vert. išvestiniu pažymiu	
14.	Kontrolinio darbo analizė	Taisydami savo klaidas įtvirtins savo žinias	Klasės rezultatai (pagyrimai, nesėkmės) Taisome būdingiausias kl. klaidas pagal modelį Individualus darbas, papild. užduotys gabiesiems N. d.: sukurs 20 žodžių diktantą draugui	Papild. užd. vertinamos pasirenkamuju pažymiu	
15.	Knygų pristatymas	Pristatydami savo pasirinktą temą apie knygą gebės išradingai, kūrybiškai kurti nuoseklų tekstą	„Rinkimai“ - 10 šiandien kalbės, kiti – recenzuos. Rengiame klasės skaitomų knygų parodėlę. Svečiuose – mokyklos bibliotekos vedėja: ką skaito klasė Mįslių, patarlių apie knygą konkursas.	Renka taškus, vert. pažymiu	